

ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUMA MOTİVASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Hakan ÜLPER*
Zuhal ÇELİKTÜRK**

Öz

Bu çalışma ile öğretmen adaylarının okuma görünümünün metin/okuma türü ve okuma amacı bağlamında belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma tarama türünde nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan ve seçkisiz örnekleme yoluyla seçilen 65 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uyarlanan "Motivation to Read Profile" görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesi içerik analizi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonunda; öğretmen adaylarının % 80'inin okuma güdüsünün yüksek olduğu, bunların genellikle bilgi edinmek için okuduğu, kitap seçerken kendi seçimi yanında arkadaş ve öğretmenlerinden de yararlandığı, okuma materyaline ulaşmada internette çok sık yararlandığı, yanında kitap taşımadığı ancak evde ve kütüphanede okuma edimi gerçekleştirdiği belirlenmiştir. Yine evde gerçekleştirilen okumalar genellikle internet üzerinden gazete/haber metinleriyle gerçekleşirken, kütüphanedeki okumaların araştırma yapma ve ödev hazırlama amaçlı olduğu için daha çok kitap ve dergi odaklı gerçekleştiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Motivasyonu, Öğretmen Adayı.

* Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, hakanulper@gmail.com

** Arş. Gör., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, zuhalcelikturk@gmail.com

THE EVALUATION OF THE MOTIVATIONS OF TEACHER CANDIDATES: SAMPLE OF MEHMET AKİF ERSOY UNIVERSITY

Abstract

The aim in this study is to define the reading profiles of teacher candidates in terms of text/reading types and reading purposes. The study is designed as a screening type, qualitative research. 65 teacher candidates from Mehmet Akif Ersoy University are selected with random sampling to take place in the study. The data is collected by the interview method, which is a qualitative research method. An interview form named "Motivation to Read Profile", that is adapted by researchers, is used as the tool for data collection. Data is analyzed by content analyzing. At the end of the study it's determined that, 80% of the teacher candidates have high motivations to read; and they usually read to acquire information, get the help of their teachers ad friends to choose books, use internet a lot for finding reading materials, and they don't usually carry books with themselves, yet they read at home and library. Also, the results show that the readings at home are usually news/newspapers on the internet, and the readings at library are more generally for research and homework; because of this, readings at library are more focused on books and magazines.

Key Words: *Reading, Reading Motivation, Teacher Candidate.*

1. GİRİŞ

Okuma, öğrenmede ve bilişsel açıdan gelişim göstermede yararlanılabilecek en temel kaynaklardan biridir. Ayrıca, iş bulmak için girilecek sınavlarda başarılı olma, iş yaşamında iyi bir kariyer yapabilmek, toplumsal konumunu yükseltme, etkili bir toplumsal çevre kurabilme, boş zamanları daha verimli geçirebilme gibi yaşam gerçeğinin pek çok alanında okumanın ne denli önemli bir yeri olduğu açıktır. Başka bir açıdan bakmak gerekirse, okuma yaşam sürecinin son demlerinde de önemli bir yere sahiptir. Verghese vd. (2003) tarafından 469 yaşlı katılımcı üzerinden yapılan araştırma sonucuna göre boş zamanlarını okuma etkinliği ile geçirmenin bunamayı önleyici etkisi

de bulunmaktadır. Birey açısından okuma edimini gerçekleştirmeyle elde edilebilecek bu kazanımların toplumsal yansımaları da olacaktır. Odabaş, Odabaş ve Polat (2008) tarafından aktarıldığına göre bu kazanımlar iki sınıf altında gruplandırılmaktadır. İlki okumanın bireylere kazandıracağı mantıksal gelişim, ikincisi ise okuyan bireyin içinde bulunduğu sisteme katkı sağlayacak ekonomik büyümedir.

Bu nedenlerle okuma becerisinin kazandırılması ve daha sonraki aşamada okumaya istekli yani okuma güdüsü yüksek bireylerin yetiştirilmesi son derece önemlidir. Bireylerin okumaya karşı istekli olmaları aynı zamanda onların okuma alışkanlığı kazanması ve sık sık kitap/lar okuması bakımından da son derece önemlidir. İlgili araştırmalar (Guthrie ve Wigfield, 2000; Wigfield ve Guthrie, 1997) da okuma güdüsüyle okuma miktarı arasında doğrusal bir orantı olduğunu yani okuma güdüsü yüksek bireylerin daha çok okuduğunu ortaya koymaktadır.

Diğer yandan bir bireyin karşılaştığı bir metni etkili bir biçimde okuyarak kavraması ve akademik açıdan daha başarılı olması da bir yönüyle o bireyin okuma güdüsüyle ilgili bir durumdur. Konuyla ilgili birçok araştırma da bu gerçekliği destekler niteliktedir (bkz. Kurulgan, Çekerol, 2008; Mucherah, Yoder, 2008). Guthrie ve Wigfield (2005), okumayı bilişsel ve güdüsel süreçlerin eşgüdümünde gerçekleşen bir süreç olarak açıkladıkları bir okuma modeli geliştirerek kavramada okuma güdüsünün önemini belirginleştirmişlerdir. Bu gerçeklikler kavramada ve okuma edimini sık sık gerçekleştirmede okuma güdüsünün ne denli önemli olduğuna gönderimde bulunmaktadır.

Buna karşın okuma güdüsünün doğrudan ilişkili olduğu iki temel kavram bakımından yani okuma alışkanlık düzeyi ve okuduğunu kavrama düzeyi bakımından araştırmalarla ortaya konan görünüm istenen düzeyde değildir (Kurulgan ve Çekerol, 2008; Oğuz, Yıldız ve Hayırsever, 2009; Saracaloğlu, Bozkurt ve Serin, 2003; Çiftçi, 2007; Karatay, 2007). Farklı ülkelerdeki durumu saptamaya dönük araştırma bulguları ise daha farklı sonuçlar ortaya koymaktadır. Bu araştırmalara göre ABD’de günde ortalama 2 saat

kitap okunmakta, İngiltere’de 5 ve daha fazla kitap okunmakta, hatta % 20’lik dilim 20 ve daha fazla kitap okumakta; Kanada’da % 61’lik dilim, 15 Avrupa ülkesinde ise % 58’lik dilim kitap okuduğunu belirtmektedir (Bkz. Schutte, Malouff, 2004).

İlköğretim öğrencilerine model olmak, onlarda okuma isteği oluşturmada önemli bir etkiye sahiptir. Konuyla ilgili bir araştırma (Ülper, 2011) da bu yargıyı desteklemektedir. Dolayısıyla bu durum öğretmenlerin/öğretmen adaylarının okuma güdülerinin yüksek olmasının ve buna bağlı olarak sık sık okuma edimini gerçekleştirmelerinin öğrencilere de yansıtacağına işaret etmektedir. O nedenle öğretmenlerin ve/ya da öğretmen adaylarının okuma güdülerinin değerlendirilmesi gereklidir.

Alanyazında okumanın duyuşsal yönüyle ilişkilendirilebilecek birtakım çalışmalarla karşılaşılmaktadır. Bu çalışmalar genellikle farklı yaş grubundaki öğrencilerin ve öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarını ve okumaya karşı tutumlarını belirlemeye yöneliktir. Örneğin, Saracaloğlu, Bozkurt ve Serin (2003), 278 öğretmen adayı üzerinden; Yılmaz (2006), sınıf öğretmeni adayları üzerinden; Yalınkılıç (2007), 261 Türkçe öğretmen adayı üzerinden; Sağlam, Suna, Çengelci, (2008), 1-4. sınıfta okuyan öğretmen adayları üzerinden; Yılmaz (2009), 100 Türkçe Öğretmeni adayı üzerinden; Aslantürk, Saracaloğlu (2010), 151 sınıf öğretmeni adayı ve 203 sınıf öğretmeni üzerinden çeşitli yönleriyle okuma alışkanlıklarını ve bu alışkanlıklarını etkileyen etmenleri araştıran çalışmalar gerçekleştirmişlerdir. Yine Gömleksiz (2004) okuma alışkanlığına ilişkin bir tutum ölçeği geliştirerek okumanın duyuşsal yönüne ilişkin bir çalışma gerçekleştirmiştir. Buna karşın Yıldız ve Akyol (2011), konuyu daha geniş bir çerçeveden ele alarak öğrencilerin okuma motivasyonları ile kavrama ve okuma alışkanlıkları arasında bir ilişki olup olmadığını araştırmışlardır.

Bu çalışmaların varlığına karşın alanyazında öğretmen adaylarının okuma görünümlerini (profil) metin türü, okuma türü ve okuma yeri odağında belirleyen bir

çalışmanın eksikliği ve son dönemlerde öğretmen adaylarının okuma motivasyonları açısından bir değişimin olup olmadığına ilişkin bir fikir sahibi olabilmek gereksinimi nedeniyle yeni çalışmaların gerekli olduğu açıktır. Bu durumun/görünümün belirlenmesi bir açıdan yeni kuşakların da neden okumadıkları sorusuna yanıt bulabilmek için de önemli ve gerekli gözükmektedir. O nedenle bu araştırmada öğretmen adaylarının okuma görünümlerinin metin türü, okuma türü ve okuma yeri bağlamında belirlenmesi amaçlanmaktadır. Böylelikle ilgili alanyazın birikimine de katkı yapmak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda şu araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının anlatı metni okuma durumları nasıldır?
2. Öğretmen adaylarının bilgilendirici metin okuma durumları nasıldır?
3. Öğretmen adaylarının genel okuma durumları nasıldır?
4. Öğretmen adaylarının okul dışı okuma durumları nasıldır?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma tarama türünde nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Tarama modelinin seçilmesinin nedeni, tarama modelinin araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesneyi kendi koşulları içinde olduğu gibi tanımlamaya çalışmasındandır. Olayları, bireyleri ya da nesnelere herhangi bir şekilde değiştirme ya da etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2007: 77).

2.2. Katılımcılar

Araştırmanın çalışma evrenini Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan ve seçkisiz örnekleme yoluyla seçilen 65 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo 1-de yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Özellikleri

Katılımcıların Özellikleri		<i>f</i>
Cinsiyet	Kız	30
	Erkek	35
Okudukları Bölüm	Sınıf Öğretmenliği	6
	Okulöncesi Öğretmenliği	5
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	15
	Fen Bilgisi Öğretmenliği	14
	Türkçe Öğretmenliği	13
	Bilgisayar Öğretmenliği	5
Okudukları Sınıf	Resim Öğretmenliği	7
	Birinci Sınıflar	10
	İkinci Sınıflar	17
	Üçüncü Sınıflar	22
Toplam	Dördüncü Sınıflar	16
		65

Tablo 1’de görüldüğü gibi katılımcıların 30’u kız, 35’i erkek öğrencidir. Yine okudukları bölümlere göre öğretmen adaylarının 6’sı sınıf öğretmenliği, 5’i okulöncesi öğretmenliği, 15’i sosyal bilgiler öğretmenliği, 14’ü fen bilgisi öğretmenliği, 13’ü Türkçe öğretmenliği, 5’i bilgisayar öğretmenliği ve 7’si resim öğretmenliğindedir. Okudukları sınıfa göre ise 10’u birinci, 17’si ikinci, 22’si üçüncü ve 16’sı dördüncü sınıfta öğrenim görmektedir.

2.3. Verilerin Toplanması ve Çözülmesi

Bu çalışmada veriler, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Görüşme, nitel yöntemlerden en sık kullanılanıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 119). Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından uyarlanan “*Motivation to Read Profile*” görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen adayları ile önceden belirlenen mekan ve zamanlarda yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcılara olabildiğince rahat ve samimi bir ortam oluşturulmaya çalışılmıştır. Sorular araştırmacı tarafından katılımcıya yöneltildikten sonra bir süre

düşünmesi için zaman verilmiştir. Daha sonra verdiği cevaplar görüşme formundaki her sorudan sonra ayrılmış olan boşluklara aynen yazılmıştır.

Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşma ya da sözel, yazılı ve diğer materyallerin içerdiği mesaj ve anlamları nesnel ya da sistematik olarak sınıflandırma, sayılara dönüştürme ve çıkarımda bulunma işidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 227; Tavşancıl ve Aslan, 2001: 22). Bu doğrultuda görüşme sonucunda elde edilen verilerin kodlanmasında sözcük, tümce ve paragraflardan yola çıkarak kavramsallaştırmalar yapılmıştır. Benzerlikleri ortaya konan kavramlardan kodlar, kodlardan da temalar oluşturularak veriler yorumlanmıştır. Öğretmen adaylarının verdiği cevaplardan elde edilen verilerin kodlanmasına ilişkin örneklere Tablo 2. de yer verilmiştir.

Tablo 2. Verilerin Kodlanması

<p><i>Soru: Bu kitap sana niçin ilginç geldi?</i> “Kitapları ilk elime aldığımda dikkatimi hemen kapağı çeker... Dış kapakta kullanılan görseller, kapağın kağıt kalitesi benim kitabı sevmem için gereklidir.”</p>	<p>Kapak Tasarımı</p>
<p><i>Soru: Daha iyi bir okuyucu olmak için neler yapmalısın?</i> “Ben aslında kitap okumayı severim ama yoğun olduğum için kitap okumaya pek fırsatım olmuyor... tabiki bu durum kitap okumamam için bir bahane olmaz...”</p>	<p>Zaman Ayırmalıyım</p>

3. BULGULAR

Çalışmadan elde edilen nitel verilere ilişkin bulgular aşağıda sunulmuştur.

Çizelge 1. Öğretmen Adaylarının “Anlatı Metni” Okuma Durumlarına Göre Bulgular

Anlatı Metni	f	%
<i>Son zamanlarda “anlatı metni” okudun mu?</i>		
Evet	52	80
<i>Bu kitap hakkında nasıl bilgi sahibi oldun?</i>		
Kendim seçtim	25	48
Arkadaş	19	37
Öğretmen	8	15
<i>Bu kitap sana niçin ilginç geldi?</i>		
Konu	37	61,2
Kurgu	13	22
Kapak tasarımı / Kitap adı	6	10
Türü	2	3,4
Yazarı tanımak	1	1,7
Kitabın ince olması	1	1,7
Hayır	13	20

Çizelge 1’de görüldüğü gibi 65 öğretmen adayının % 80’inin son zamanlarda “anlatı metni” okumaya ilişkin cevaplarının olumlu olduğu görülmektedir. Okudukları materyallerin seçiminde ise % 48’i “Kendim seçtim” yanıtını vermiştir. Okudukları kitapları niçin ilginç buldukları sorusuna da % 61,2’si “konu”sundan dolayı yanıtını vermiştir.

Son zamanlarda anlatı metni okumaya ilişkin “Evet” cevabı veren bir öğretmen adayı; *“Evet okudum, ben genelde kitap okuyan birisiyim... En son Satranç kitabını okumuştum. Bir mahkumun satrancı hayat felsefesi olarak uyguladığını anlatıyordu”* şeklinde görüş belirtmiştir. Okuduğu kitabı niçin ilginç bulduğuna ise bir başka öğretmen adayı; *“Bir öğrencinin okumak için verdiği çabalar beni çok etkiledi... Bir evi, bir lambası bile yokken, bütün sıkıntı ve çilelere rağmen mücadelesi çok etkiyiciydi... Oysa şu an gençler tüm olanaklara rağmen hiçbir şey yapmıyor”* biçiminde görüşlerini dile getirmiştir. Bu durum öğretmen adaylarının daha çok konusundan dolayı anlatı metniyle ilgili kitap seçme eğiliminde oldukları biçiminde yorumlanabilir.

Çizelge 2. Öğretmen Adaylarının “Bilgilendirici Metni” Okuma Durumlarına Göre Bulgular

Bilgilendirici Metin	f	%
<i>Son zamanlarda “bilgilendirici metin” okudun mu?</i>		
Evet	53	81,5
<i>Bu kitap hakkında nasıl bilgi sahibi oldun?</i>		
Kendim seçtim	18	33,9
Arkadaş	16	30,1
Öğretmen	14	26,4
Ödev	5	9,6
<i>Bu kitap sana niçin ilginç geldi?</i>		
Alanımla ilgili	32	42,6
Konu	26	34,6
Güncel	9	12
Hobi/ilgi	8	10,8
Hayır	12	18,5

Çizelge 2’de görüldüğü gibi 65 öğretmen adayının % 81,5’inin son zamanlarda “Bilgilendirici metin” okumaya ilişkin cevaplarının olumlu olduğu görülmektedir. Okudukları metinlerin seçiminde de % 33,9’u “Kendim seçtim” yanıtını vermiştir. Metinleri niçin ilginç buldukları sorusuna ise % 42,6’sı “Alanımla ilgili” olduğu için cevabını vermiştir.

Son zamanlarda bilgilendirici metin okumaya ilişkin evet cevabı veren bir öğretmen adayı; “Sera etkisi ve küresel ısınmayla ilgili bir makale okumuştum. Sera etkisini azaltmak için insanların neler yapabileceğiyle ilgili öneriler veriyordu... Hatta Amerika’da çatılar beyaza boyanacakmış...” şeklinde görüş belirtmiştir. Yine aynı kişiye bu makale hakkında nasıl bilgi sahibi olduğu sorulduğunda; “Fen bilgisi öğretmenliği okuduğum için bu konu derslerde de hep gündeme gelir, benim de dikkatimi çeker, araştırmalar falan yaparım... Geçen bir hocamız derste söylemişti okuyun diye ondan öğrendim” cevabını vermiştir. Bu durum öğretmen adaylarının

daha çok alanlarına katkı sağlar düşüncesiyle bilgilendirici metin okuma eğiliminde oldukları biçiminde yorumlanabilir.

Çizelge 3. Öğretmen Adaylarının “Genel Okuma” Durumlarına Göre Bulgular

Genel Okuma	f	%
<i>Bugün yanında okuduğun herhangi bir şey var mı?</i>		
Evet	8	12,3
Hayır	57	87,7
<i>Dün akşam evde okuma yaptın mı? Neler okudun?</i>		
Evet	47	72,3
İnternette gazete / haber	20	42,5
Kitap	16	34
Köşe yazısı / makale	7	14,9
Dergi/karikatür dergisi	4	8,6
Hayır	18	27,7
<i>Son bir haftada okuma yaptın mı? Neler okudun?</i>		
Evet	41	83,6
Kitap	20	29,6
İnternette gazete / haber	18	26,8
Dergi	14	20,6
Bayiden gazete	11	16,5
Köşe yazısı / makale / blog	4	5,9
Hayır	8	16,4
<i>Son bir ayda okuma yaptın mı? Neler okudun?</i>		
Evet	47	80
Kitap	38	46,9
İnternette gazete / haber	25	30,8
Dergi	18	22,3
Hayır	7	20

<i>Daha iyi bir okuyucu olmak için neler yapmalısın?</i>		
Daha çok okumalıyım	13	19,2
Motivasyonumu artırmalıyım	12	17,7
Zaman ayırmalıyım	11	16,2
Hızlı okuma tekniklerini öğrenmeliyim	11	16,2
Konu alanını çeşitlendirmeliyim	7	10,3
Kitap sevgisi kazanmalıyım	4	5,8
Sesli okumamı geliştirmeliyim	4	5,8
Diğer	6	8,8
<i>Şu an okumak istediğin kitap var mı? Bu kitap hakkında nasıl bilgi sahibi oldun?</i>		
Evet	54	81,8
Arkadaş	25	46,2
Kendim seçtim	21	38,9
Öğretmen /ödev	8	14,9
Hayır	12	18,2
<i>Okumayla ilgili seni heyecanlandıran şeyler nelerdir?</i>		
Yeni şeyler öğrenmek	21	31,8
Karakter / görsellik / dil açısından dikkat çekici olması	20	30,3
Kurgusunun iyi olması	16	24,3
Konusunun dikkat çekici olması	6	9,1
Benim için önemli birinin önermesi	3	4,5
<i>Evinde bilgisayarın var mı?</i>		
Evet	47	72,3
<i>Bilgisayarda günde ne kadar zaman geçirirsin?</i>		
0-1saat	22	46,8
1-2 saat	15	31,9
2-5saat	7	14,9
5 saat ve üzeri	3	6,4
<i>Bilgisayarda genelde ne yaparsın?</i>		
Sosyal medya/ağlar	27	31
Gazete/Haber okurum	24	27,5

Ödev/Araştırma	16	18,4
Film/Dizi izleme	11	12,7
Oyun oynarım	9	10,4
<i>İnternette genelde ne okursun?</i>		
Gazete/Haber	27	46,5
Makale/Blog	26	44,9
Spor haberleri	5	8,6
Hayır	18	27,7
<i>Bilgisayarın olsaydı ne yapmak isterdin?</i>		
Ödev/Araştırma yapardım	5	31,2
Gazete/haber okurdum	5	31,2
Film izlerdim	3	18,8
Sosyal Medya/Ağlar	3	18,8
<i>İnternette okumaktan hoşlanacağın bir şey var mı?</i>		
Gazete/Haber	8	57,1
Makale/Blog	6	42,9

Çizelge 3'te verildiği gibi "Bugün yanında okuduğun herhangi bir şey var mı?" sorusuna 65 öğretmen adayının % 87,7'si "Hayır" yanıtını vermiştir. "Dün akşam evde okuma yaptın mı? Neler okudun?" sorusuna % 72,3'ü "Evet" yanıtını vermiş ve daha çok (% 42,5) "İnternette gazete/Haber" okuduklarını belirtmişlerdir. "Son bir hafta ve ayda okudukları materyallerin ne oldukları?" sorusuna ise daha çok (% 29,6 ve % 46,9) "Kitap" okuduklarını dile getirmişlerdir. "Daha iyi bir okuyucu olmak için neler yapmalısın?" sorusuna % 19,2'si "Daha çok okuma yapmalıyım" cevabını vermiştir. "Şu an okumak istediğin kitap var mı? Bu kitap hakkında nasıl bilgi sahibi oldun?" sorusuna % 81,8'i "Evet" yanıtını vermiş ve kitabı "Arkadaş"ından (% 46,2) öğrendiğini belirtmiştir. "Okumayla ilgili seni heyecanlandıran şeyler nelerdir?" sorusuna % 31,8'i "Yeni şeyler öğrenmek" yanıtını vermiştir. "Evinde bilgisayarın var mı?" sorusuna % 72,3'ü "Evet" cevabını vermiş ve bilgisayardan okumaların daha çok (% 46,5) "Gazete/haber" olduğunu ifade etmiştir.

Daha iyi bir okuyucu olmak için neleri öğrenmen gerekiyor sorusuna Türkçe öğretmenliğinde okuyan bir öğretmen adayı; *“Ben doğuluyum ve biraz telaffuzda zorluk çekiyorum, özellikle sesli okurken sıkıntı yaşıyorum... Bunu aşmam gerekiyor”* biçiminde cevap vermiştir. Yine başka bir öğretmen adayı; *“Okumaya karşı motivasyonum çok düşük. Elime ne zaman bir kitap alsam devamını getiremiyorum... Belki bu kitap sevgim olmadığı içindir. Bence öğretmenlere, özellikle ilkökul öğretmenlerine büyük işler düşüyor... Eğer bana küçükken kitap sevgisi aşılarmış olsaydı, belki de kitapları severdim”* cevabını vermiştir. Öğretmen adaylarına okumayla ilgili seni heyecanlandıran şeylerin neler olduğu sorulduğunda katılımcılardan biri; *“Yeni şeyler öğrenmek beni heyecanlandırır... Kitaptaki görüşlere katılmasam bile olaylara başka açılardan bakmak, ön yargılarımı kırıyor ve düşüncelerimin gelişmesine yardımcı oluyor”* şeklinde görüşlerini dile getirmiştir. İnternette genelde ne okursun diye sorulduğunda; *“Ben genelde bilimsel makaleleri okumaya çalışırım ya da gazeteleri okurum... Bazı köşe yazarlarını özellikle takip ederim hatta yorumlar falanda yazarım yazılarıyla ilgili”* cevabını vermiştir. Bu bulgular öğretmen adaylarının daha çok internet ortamında okumayı yeğlediklerini ve haber metinlerini okuma eğiliminde olduklarını göstermektedir. Bu durum öğrencilerin okuma oranlarını yükseltmek için ve yanlarında okuma materyalleri bulundurmalarını sağlamak için elektronik olanakların yararlı olacağı biçiminde yorumlanabilir.

Çizelge 4. Öğretmen Adaylarının “Okul Dışı Okuma” Durumlarına Göre Bulgular

Okul Dışı Okumalar	f	%
<i>Kütüphaneye gider misin?</i>		
Evet	48	75
<i>Kütüphaneye gitme sıklığının nedir?</i>		
Her gün	20	41,6
Her hafta	18	37,5
Her ay	10	20,9
<i>Kütüphanede ne yaparsın?</i>		
Ödev-Araştırma	36	63,1

Kitap seçerim	21	26,9
<i>Kütüphanede ne okursun</i>		
Kitap	23	47,9
Dergi	22	45,8
Bilimsel makale	3	6,3
Hayır	16	25
<i>Kütüphaneye gitseydin orada ne yapmak isterdin?</i>		
Kitap/Dergi okurdum	6	54,5
Ödev/Araştırma yapardım	5	45,5
<i>Kütüphanede okumaktan hoşlanacağın bir şey var mı?</i>		
Dergiler	6	42,9
Alanımla ilgili kitaplar	3	21,4
Roman	3	21,4
Bilmiyorum	2	14,3
<hr/>		
<i>Okul dışında okuduklarınla ilgili arkadaşlarınla paylaşımında bulunur musun?</i>		
Evet	48	73,8
<i>Paylaşımlar genelde ne hakkında olur?</i>		
Kitap	48	84,2
Dergi	4	7
Gazete haberleri	3	5,3
Spor haberleri	2	3,5
<i>Paylaşımlar genelde ne sıklıkta olur?</i>		
Her ay	21	42
Her hafta	14	28
Her gün	9	18
On beş günde	6	12
<i>Paylaşımlar genelde nerede olur?</i>		
Yurtta–Evde	34	57,6
Kantin-Kafe	21	25,6
Yolda	4	6,8
Hayır	17	26,2
<hr/>		
<i>Okuduklarınla ilgili ailenle paylaşımında bulunur musun?</i>		
Evet	39	60,9
<i>Paylaşımlar genelde kiminle olur?</i>		
Kardeşim	20	42,5
Babam	16	34

Annem	11	23,5
<i>Paylaşımlar ne sıklıkta olur?</i>		
Yılda bir	21	55,2
Altı ayda bir	8	21
Her ay	7	18,5
Her hafta	2	5,3
Hayır	25	39,1
<hr/>		
<i>Arkadaşlarına ya da ailene e-posta yazar mısın?</i>		
Evet	26	40
<i>Ne sıklıkta yazarsın?</i>		
Her ay	19	73
Her hafta	5	19,2
Her gün	2	7,8
Hayır	39	60
<hr/>		
<i>Okuduğun ya da yazdığın bir kulüp/organizasyon var mı?</i>		
Evet	6	9,3
Hayır	59	90,7
<hr/>		
<i>Elektronik kitap okur musun?</i>		
Evet	1	1,5
Hayır	64	98,5

Çizelge 4'te verildiği gibi "Kütüphaneye gider misin?" ve "Kütüphanede ne yaparsın?" sorularına öğretmen adaylarının % 75'inin "Evet" cevabını verdiği ve bunların % 63,1'inin "Ödev/Araştırma" yaptıklarını belirtmişlerdir. "Okul dışında okuduklarıyla ilgili arkadaşlarıyla paylaşımında bulunur musun?" sorusuna % 73,8 'i "Evet" cevabını vermiş ve paylaşımların daha çok (% 84,2) "Kitaplar" hakkında olduğunu ifade etmişlerdir. "Okuduklarıyla ilgili ailenle paylaşımında bulunur musun?" sorusuna % 60,9'u "Evet" cevabını vermiş ve paylaşımların çoğunlukla (% 42,5) "Kardeşleri" ile olduğunu dile getirmişlerdir. "Arkadaşlarına ya da ailene e-posta yazar mısın?" sorusuna % 60'ı "Hayır" yanıtını vermiştir. Yine "Okuduğun ya da yazdığın bir kulüp/organizasyon var mı?" sorusuna % 90,7'si "Hayır" demiştir. "Elektronik kitap okur musun?" sorusuna ise % 98,5'i "Hayır, hiç denemedim" cevabını vermiştir.

Öğretmen adaylarına kütüphaneye gider misin diye sorulduğunda evet cevabını veren bir katılımcı; *“Ben çoğunlukla vize ve finalerde çalışmak için giderim ama arada da araştırma yapmak için giderim... Son çıkan dergileri takip ederim, orada bazen oturur onları okurum...”* şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Yine bu soruya hayır yanıtını veren başka bir katılımcı; *“Kütüphaneleri genelde sıkıcı bulduğum için çok fazla gitmiyorum... Zaten gitsem de aradığım kitapları, dergileri bulamıyorum... Üniversitemizde kütüphanemiz çok yetersiz”* diye görüşlerini dile getirmiştir. Okuduklarını ailenle paylaşır mısın, sorusuna bir öğretmen adayı; *“Annem ve babam ilköğretim mezunu oldukları için çok fazla kitap falan okumazlar... O yüzden de pek kitaplardan konuşmayız... arada ablamlarla konuşuruz, birbirimizi kitap öneririz.”* cevabını vermiştir. Elektronik kitap okur musun sorusuna ise hayır yanıtını veren öğretmen adaylarından biri; *“Bana göre bilgisayardan bir şeyler okumak çok zor, gözlerimi ağrıyor zaten... Ama kağıt falan israfını önleyeceği için iyi bir şey olabilir gelecekte. Ona uygun bir gözlük falan tasarlanırsa ileride okumak isterim”* şeklinde görüşlerini belirtmiştir. Bu durum öğretmen adaylarının kütüphanelere yönlendirilmelerinin onların verimlerini artırıcı bir etkisinin olabileceği ve kütüphanelerin daha eğlenceli ve etkileşimli yerler haline getirilmesinin gerekli olduğu biçiminde yorumlanabilir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmen adaylarının % 80’i son zamanlarda anlatı metni okumaktadır. Buna karşın anlatı metni okuyan bu kitlenin yarısından fazlası bu metinleri kendileri seçmemektedir. Öğretmen adaylarının yarıdan fazlasının anlatı metnini kendilerinin seçmemiş olmasına koşut olarak % 52’sinin arkadaş ve öğretmen önerisiyle seçmiş olması dikkat çekmektedir. Yine bu durumun bir yansıması olarak öğretmen adayları açısından kitabın kapak tasarımı, türü, inceliği ve yazarı çok etkili gözükmemektedir. Ülper (2011) tarafından yapılan bir araştırmada kapak tasarımının okumaya güdüleyici bir etkisi olduğu ancak bu etkinin sınıf düzeyi yükseldikçe azaldığı ortaya konmuştur. Bu durum öğretmen adaylarının 20’li yaşlarda olmalarına bağlı olarak dış yapı

özelliklerinden çok iç yapı özelliklerine odaklandıklarına işaret etmektedir. Öğretmen adaylarının % 61'inin kitabı konusundan dolayı ilginç bulması da bu yargıyı desteklemektedir.

Roman türü kitapları okumakta daha özgür oldukları görülürken bilgilendirici metinleri okumakta aynı derecede özgür olamadıkları ortaya çıkmaktadır. Bu durum bilgilendirici metinlerin okunma amaçlarıyla da ilişkili bir durumdur. Öğrenciler bu metinleri alanlarıyla ilgili olması ve konusu nedeniyle ilginç bulurken, daha çok arkadaş ve öğretmen kanalıyla ve ödev hazırlarken bu metinlerle karşılaşmakta ve bu metinleri okumaktadırlar. Dolayısıyla öğrenciler bu tür metinleri alanlarıyla ve dersleriyle ilgili olması bakımından ve bilgi edinmek, ödev hazırlamak ve araştırma yapmak amacıyla okumaktadırlar. Yine "Okumayla ilgili seni heyecanlandıran şeyler nelerdir?" sorusuna en yüksek oranda "Yeni şeyler öğrenmek" yanıtı verilmiştir. Edmuns ve Bauserman (2006) tarafından 831 ilkokul öğrencisi üzerinde yapılan araştırmanın sonucuna göre bu öğrenciler bilgilendirici metinleri öncelikle bilgi kazanmak amacıyla okumaktadırlar. Bu durum öğretmen adaylarının bilgilendirici metinleri okuma amaçlarıyla örtüşmesi bakımından ilginçtir. Diğer yandan bilgilendirici metinleri kendisi seçerek okuyan öğretmen adayı oranının sadece % 33 olması, kitabın güncelliği ve ilgi alanlarına girmesinin çok düşük oranda etkili olmasının, bu tür metinlerin daha çok okul temelli bir güdü ile yani ödev hazırlamak gibi gerekçelerle okunmakta olduğunun bir başka kanıtı olarak görülebilir.

Öğretmen adayları anlatı metni ve özellikle derslerden dolayı bilgilendirici metinleri okuma eğilimi göstermektedirler. Bu durum farklı nedenlerle de olsa öğretmen adaylarında bu iki metin türünü okuma güdüsünün varlığına işaret etmektedir. Buna karşın genel okuma bağlamında öğretmen adaylarının % 88'i bugün yanlarında okunacak bir şey buldurmamaktadır. Öğretmen adayları okumak için yanlarında bir materyal buldurmazken evde ve kütüphanede okuma yapmaktadırlar. Bu durum okuma güdülerinin yüksekliği açısından bir fikir vermektedir. Özellikle internet

üzerinden gazete/haber okuma güdüsü bir hayli yüksek gözükmektedir. Bu bulgu Kramaki ve Feldman (2000) tarafından 8. sınıf düzeyindeki 52 öğrenci üzerinden gerçekleştirilen araştırma sonucuyla da uyumlu gözükmektedir. Onların bulgularına göre internet sınıfında eğitim alan öğrencilerin güduları kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek çıkmıştır.

Öğretmen adaylarının internet üzerinde okuma güdülerinin bu denli yüksek olmasına karşın elektronik kitap ile henüz çok azının karşılaşmış olması ciddi bir çelişki olarak gözükmektedir. Bu durumda öğretmen adaylarının elektronik kitaplarla karşılaşmalarının sağlanması okuma oranlarının yükseltilmesi bakımından önemli gözükmektedir.

Özetle belirtmek gerekirse, öğretmen adaylarının % 80'inin okuma güdüsü yüksektir. Bunlar genellikle bilgi edinmek için okumakta, kitap seçerken kendi seçimi yanında arkadaş ve öğretmenlerinden bilgi almakta, okuma materyaline ulaşmada internetten çok sık yararlanmakta, yanında kitap taşımamakta ancak evde ve kütüphanede okuma edimi gerçekleştirmektedir. Evde gerçekleştirilen okumalar genellikle internet üzerinden gazete/haber metinleriyle gerçekleşirken; kütüphanedeki okumalar araştırma yapma ve ödev hazırlama amaçlı olduğu için daha çok kitap ve dergi odaklı gerçekleşmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre şu öneriler getirilebilir:

- Öğretmen adayları anlatı metinlerini daha çok konusuna göre seçtikleri için, özellikle güncel anlatı metinlerinin içeriğinin tanıtımının yapılmasına dönük kitap tanıtımı, kitap sergileri vb. ders dışı birtakım etkinliklere yer verilmelidir.
- Öğretmen adayları bilgilendirici metinleri daha çok alanlarına katkı açısından seçtikleri için derslerin içerikleriyle ilgili olarak çok sayıda bilgilendirici metnin ödevleri verilmelidir.

- Kütüphaneler daha çok ders çalışma ödev hazırlama vb. gerekçelerle kullanılmaktadır. Öğretmen adayları tarafından kütüphanelerin daha sık kullanılması için kütüphaneler zenginleştirilmeli ve daha çekici yerler haline getirilmelidir. Özellikle öğrencilerin çalışma saatleri birbirinden farklı olacağı için kütüphaneler 24 saat açık olmalı ve hafta sonları da açık olmalıdır.
- Öğretmen adayları yaygın bir biçimde internet ortamından okumalar gerçekleştirmektedirler. Öğretmen adaylarının bu güdülerinden yararlanarak onların internet ortamında sadece haber metinlerini değil, diğer tür metinleri de okumaları sağlanmalıdır.
- Son olarak öğretmen adaylarının elektronik kitaplarla karşılaşmaları sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aslantürk, E., Saracaloğlu, A.S. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuma İlgi ve Alışkanlıklarının Karşılaştırılması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (1): 155-176.
- Çiftçi, Ö. (2007). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Öğretim Programında Belirtilen Okuduğunu Anlamayla İlgili Kazanımlara Ulaşma Düzeyinin Belirlenmesi. *Yayımlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Edmunds, K.M., Bauserman K.L. (2006). *What Teachers Can Learn About Reading Motivation Through Conversations With Children*. *The Reading Teacher*, 59 (5): 414-424.
- Gambrell, L.B., Palmer, B.M., Codling, R. M., Mazzone, S.A. (1996). *Assessing motivation to read*. *The Reading Teacher*, 49 (7): 518-533.
- Gömlüksiz, M. N. (2004). Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Bir Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirliği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (2): 185-195.

- Guthrie, J.T., Wigfield, A. (2000). *Engagement and Motivation in Reading*. In M. Kamil, P. B. Mosenthal, P. D. Pearson, R. Barr (Eds.), *Reading Research Handbook* (3, 403-424). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Guthrie, J. T., Wigfield, A. (2005). *Roles of Motivation and Engagement in Reading Comprehension Assessment*. In S., G. Paris & S., A. Stahl (Eds.), *Children's Reading Comprehension and Assessment* (s. 187-214), Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Karasar, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (17. bs). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2007). İlköğretim Türkçe Öğretmeni Adaylarının Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerine Alan Araştırması. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara*.
- Kramarski, B., Feldman, Y. (2000). Internet in the Classroom: Effects on Reading Comprehension, Motivation and Metacognitive Awareness. *Educational Media International*, 37 (3): 149-155.
- Kurulgan, M., Çekero, G.S. (2008). Öğrencilerin Okuma ve Kütüphane Kullanma Alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (2): 237-258.
- Mucherah, W., Yoder, A. (2008). *Motivation for Reading and Middle Students' Performance on Standardized Testing in Reading*. *Reading Psychology*, 29, 214-235.
- Odabaş, H., Odabaş, Z., Y., Polat, C. (2008) Üniversite Öğrencilerinin Okuma alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği. *Bilgi Dünyası*, 9 (2):431-465
- Oğuz, E., Yıldız, A., Hayırsever, F. (2009). *Assessing Reading Habits of Future Classroom Teachers In The Context of Their Socio-demographic Features*. *International Journal of Behavioral Cognitive, Educational and Psychological Sciences*, 1 (2): 141-144.
- Sağlam, M., Suna, Ç., Çengelci, T. (2008). Öğretmen Adaylarının Okuma Alışkanlıklarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüş ve Önerileri. *Milli Eğitim*, 178, 8-22.

- Saracaloğlu, A. S., Bozkurt, N. ve Serin, O. (2003). Üniversite Öğrencilerinin Okuma İlgileri ve Okuma Alışkanlıklarını Etkileyen Faktörler. *Eğitim Araştırmaları*, 25, 273-295.
- Schutte, N.S., Malouff, J.M. (2004). University student reading preferences in relation to the big five personality dimensions. *Reading Psychology*, 29, 214-235.
- Tavşancıl, E., Aslan E. (2001). *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Ülper, H. (2011). Öğrenci Açısından Okumaya Güdüleyici Etmenler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11 (2): 941-960.
- Vergheese, J., Lipton, R. B., Katz, M. J., Hall, C. B., Derby, C. A., Kuslansky, G., et al. (2003). Leisure Activities and The Risk Of Dementia İn The Elderly. *The NewEngland Journal of Medicine*, 348, 2508–2516.
- Wigfield, A., Guthrie, J. T. (1997). *Relations of Children’s Motivation for Reading the Amount and Breadth of Their Reading*. *Journal of Educational Psychology*, 89 (3): 420-432.
- Yalınkılıç, K. (2007) Türkçe Öğretmen Adaylarının Okumaya İlişkin Tutum ve Görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1 (1): 225-241.
- Yıldırım A., şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (6. bs.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, M., Akyol, H. (2011). İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama, Okuma Motivasyonu ve Okuma Alışkanlıkları Arasındaki İlişi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31 (3): 793-815.
- Yılmaz, M. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı Üzerine Bir İnceleme (Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Örneği). *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (37): 144-167.
- Yılmaz, Z. A. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Okuma Alışkanlığı. *İlköğretim Online* 5 (1): 1-6.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Reading is the one of the most basic sources to benefit from in the process of development. It's also clear that, reading has an important effect on a lot fields in life reality, like being successful in exams that are used to get jobs, making a successful career in business life, increasing the status of public, creating a social environment and using free times more efficiently. For these reasons, it's very essential to teach the skill of reading and preparing individuals with high reading motivations. Also, one's ability to read and understand a text well and become successful academically is associated with the one's motivation to read in one way. It's obvious that the new studies are needed because of the low number of the researches about the reading profiles of teacher candidates, text type, reading type and reading purpose, and the necessity to get information if there is a change in the reading motivations of teacher candidates lately. For this purpose, it's aimed in this study to define the reading profiles of teacher candidates in terms of text/reading types and reading purposes. In this context, answers for the following questions are searched: 1) What's the amount of narrative text reading for teacher candidates? 2) What's the amount of informative texts reading for teacher candidates? 3) What's the amount of general reading for teacher candidates? 4) What's the amount of reading outside school for teacher candidates?

Method

The study is designed as a screening type, qualitative research. 65 teacher candidates from Mehmet Akif Ersoy University are selected with random sampling to take place in the study. The data is collected by the interview method, which is a qualitative research method. An interview form named "Motivation to Read Profile" which is

adapted by researchers, is used as the tool for data collection. Data is analyzed by content analyzing.

Findings

80 % of teacher candidates read narrative texts lately. But, more than half of these individuals do not make the choices of their texts. It's remarkable that the 52% of the teacher candidates choose their books according to the suggestions of their friends and teachers while more than half of them do not make the choices of their books by themselves. As a conclusion of this situation, the cover, type, page number and the writer of a book are not essential for teacher candidates. A research by Ülper (2011) showed that the cover of a book has power to motivate individuals for reading, but as the class levels of individuals increase, this motivation decreases. This situation points that the teacher candidates around the age of 20 focus on content characteristics more than appearance characteristics. The finding that the 61% percent of the teacher candidates find a book interesting because of its content supports this conclusion.

It's revealed that teacher candidates are freer on reading the novel type books, but when the informative type texts are involved, they're not free at the same level. This situation is associated with the purposes of reading informative texts. Students find these texts interesting in terms of association with their fields and the contents of the texts, and they are more likely to encounter and read these texts while making homework and by the direction of their friends and teachers. So, students read these texts to acquire information and to make homework and researches and because the text they read are associated with their fields and courses. Again, the most common answer for the question "What makes you excited about reading?" has been: "Learning new things". A research made by Edmuns and Bauserman (2006) and made by the participations of 831 elementary students shows that, students primarily read informative texts to acquire information. This situation is interesting as the reading

purposes of elementary students are compatible with the purposes of teacher candidates. Also, the percentage of the teacher candidates who choose their own books (33%) shows that the topicality and association of the books with their interest fields are not effective at all in choosing informative texts, and this can be showed as another proof to say, these texts are read with more of a school-based motivation.

Teacher candidates tend to read narrative texts and especially informative texts because of their courses. Even though the reasons of this situation are different, it shows the existence of reading motivation in teacher candidates. But, 88% of teacher candidates do not carry something to read with themselves. Teacher candidates do reading activity at home and library, while they don't carry something to read with themselves. This situation gives an idea about the level of reading motivation. Especially the reading motivation of news/newspapers on the internet seems very high. This finding shows compatibility with the research, which is made by Kramaki and Feldman (2000), and which is conducted by the participations of 52 8th grader students. According to their finding, the students that take education in internet class have significantly more motivation than the students that take education in control group.

Despite the high reading motivations of teacher candidates on internet, it's a serious conflict that the only the minority of them have made acquaintance with electronic books. At this point, it seems important to make teacher candidates to form an acquaintance with books to increase their reading rates.

Conclusion

At the end of the study, it's revealed that; the 80% of the teacher candidates have high reading motivations and these are usually for acquiring information; when choosing books, along with their choices, they also benefit from their friends and

teachers; they use internet a lot to reach reading materials; they do not carry books with themselves but read at home and library. Again, it's concluded that the most of the reading at home are the reading of news/newspapers on the internet, whereas the most of the reading at library are more based on books and magazines because of their purposes of making researches and homework.